

**РЕВУЦЬКА А.О.
КІРСАНОВА В.В**

ЗАВДАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРЕНДНИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВА

**Ревуцька А.О. – студентка
Кірсанова В.В. – к.е.н., доц. каф. обліку, аналізу і аудиту,
Одеський національний політехнічний університет**

У наш час існує проблема пошуку й залучення довгострокових інвестицій для більшості українських підприємств з цілю розширення виробництва, придбання сучасного устаткування й нових технологій. У ситуації, коли банківська система недостатньо добре функціонує й можливості одержання інвестиційних кредитів обмежені, оренда стає одним з найбільш доступних і ефективних способів фінансування розвитку й відновлення виробництва.

За визначенням, даним у П(С)БО 14, оренда – це угода, за якою орендар набуває права користування необоротним активом за плату протягом погодженого з орендодавцем строку [1].

Правила відображення орендних операцій наведено у МСБО 17 «Оренда» та національному Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку «Оренда».

Так згідно з П(С)БО 14, оренда поділяється на наступні види:

- оперативна та фінансова;
- невідмовна та відмовна;
- зворотна та незворотна.

Основним критерієм поділу даних видів оренди є міра ризику і вигоди щодо права користування та володіння орендованим активом по відношенню до сторін угоди.

Проте в міжнародному стандарті прослідковується суб'єктивний підхід віднесення оренди до фінансової чи операційної, який залежить від суті операції, а не від форми контракту. Тобто об'єкт оренди відображається на балансі того підприємства, яке отримує економічну вигоду від його використання, а не того, якому цей об'єкт формально належить.

Суть обліково-аналітичного забезпечення полягає в тому, що це єдність підсистем обліку, аудиту та аналізу, що взаємодіють через інформаційні потоки в процесі формування й передачі оперативної та якісної обліково-аналітичної інформації для забезпечення обґрунтованості й ефективності прийняття управлінських рішень у системі управління підприємством, а також зовнішніми користувачами [2,3].

Облікова та аналітична інформація є ядром інформаційного забезпечення обліково - аналітичної системи управління, об'єднуючи всі господарські процеси

та забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів будь-якого підприємства.

Рис. 1 – Класифікація оренди за П(С)БО 14 «Оренда»

Поняття обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю підприємства є ширшим за поняття обліково-аналітичної інформації. Слово "забезпечення" у даному терміні означає виконання, гарантування здійснення процесу постачання обліково-аналітичної інформації системі управління [4]. (Рис.2).

Основні функції обліково-аналітичного забезпечення орендних відносин як частини інформаційно-аналітичного забезпечення:

- інформаційна – забезпечення системи управління інформацією про діяльність підприємства внутрішнім і зовнішнім користувачів;
- облікова – відображення фактів господарської діяльності підприємства;
- аналітична – здійснення на підставі первинних аналітичних даних економічного аналізу діяльності підприємства.

Рис.2 – Схема процесу обліково-аналітичного забезпечення

Необхідність організації ефективного обліково-аналітичного процесу орендних відносин об'єктивно обумовлена такими чинниками як:

- оренда відіграє важливу роль у реформуванні відносин власності, підвищенні ефективності використання основних засобів та забезпеченні розвитку підприємництва;
- покращення методики розрахунку орендної плати, наближення рівня орендних ставок до ринкових реалій підвищить ріст підприємницької діяльності;
- правильність обліку та документування витрат орендодавцем та орендарем, що впливає на рівень обґрунтованості орендних платежів, встановлення диференційованої шкали орендної плати.

Враховуючи вище перераховані чинники визначають різні способи організації обліково-аналітичного процесу.

Організація на підприємствах системи обліково-аналітичного забезпечення орендних відносин передбачає:

- розробку елементів облікової політики щодо орендних відносин у орендодавця та орендаря;
- розробку методик аналізу ефективності орендних відносин, з урахуванням специфіки діяльності підприємства, особливостей організаційної структури;

– створення форм внутрішньої звітності орендодавця, що відображають показники ефективності орендних відносин, своєчасності розрахунків орендаря, наявності заборгованості з орендної плати.

Обліково-аналітичне забезпечення управління орендними відносинами, дає змогу виконувати функціональні питання управління, забезпечуючи керівництво повною та достовірною інформацією про господарські процеси.

Конструктивно побудована система обліково-аналітичного забезпечення управління орендними відносинами підприємства забезпечує зростання обсягів послуг оренди, підвищення ефективності її управління та організації, зменшення витрат, покращення якості розрахунку орендних платежів.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» від 31.03.1999р. (із змінами та доповненнями) // Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>. 7
2. Кірсанова В.В. Обліково-аналітичні інструменти управління реальними інвестиціями в процесі інноваційного розвитку промислових підприємств : [моногр.] / В.В. Кірсанова, Л.О. Волощук, С.В. Філіппова. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. – 198 с. Режим доступу: <http://dspace.opu.ua/jspui/handle/123456789/6138>
3. Волощук Л.О. Інноваційний розвиток та економічна безпека промислових підприємств: проблеми комплексного управління : [моногр.] / Л.О. Волощук. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. – 396 с. Режим доступу: http://economics.opu.ua/naukova-baza/voloschuk_2015.pdf
4. Безродна Т.М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття [Електронний ресурс] / Т.М. Безродна // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля № 10 (128) 2008.